

Suap 16.8.2021

Valtuustoaloite palvelusetelin käyttöönottamiseksi Muhoksen varhaiskasvatuksessa 1.8.2022 alkaen

Tausta

Varhaiskasvatus on lapsen lakisääteinen oikeus ja sen järjestäminen kunnan velvollisuus (Finlex 540/2018 5§, 12§). Muhoksella varhaiskasvatus on toteutettu kunnan kahdessa päiväkodissa, ryhmäperhepäiväkodissa ja kunnallisessa perhepäivähoidossa. Lisäksi Muhoksella on toiminut kaksi yksityistä päiväkotia, joista toinen lopetti toimintansa kesällä 2021. Muhoksen kunta on maksanut yksityisessä päivähoitossa olevista lapsista Kelan maksamaa, mutta kunnan rahoittamaa lakisääteistä yksityisen hoidon tukea ja korotettua tukea sekä kunnan määrittelemää kuntalisää. Palveluseteli ei ole käytössä.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin käyttö on voimakkaasti laajentunut Suomessa. Vuonna 2020 se oli käytössä 95 kunnassa, mm. Oulussa, Kempeleessä, Limingassa, Tyrnävällä, Pudasjärvellä ja Ylivieskassa. Kuntaliiton v. 2020 julkaistun tutkimuksen (<https://www.kuntaliitto.fi/sites/default/files/media/file/Kotihoidontuen-kuntalisat-2020.pdf>) mukaan sen suosiota lisää kunnan vapaus määrittää palvelusetelin arvo, kun yksityisen hoidon tuessa kunta voi päättää vain kuntalisästä.

Muhoksella on kuntalaisilta tullut useiden vuosien ajan viestiä, että päiväkotipaikkoja ei saa tai niitä joutuu jonottamaan kauan. Perheet monesti suosivat päiväkoteja perhepäivähoitoon nähden. Lisäksi sisaruksille ei ole osoitettu aina paikkaa samasta varhaiskasvatustoimipisteestä, vaan vanhemmat joutuvat pahimmillaan ajamaan joka päivä kymmeniä ylimääräisiä kilometrejä kuljettaessaan lapsia päivähoitoon ja sieltä kotiin. Tämä johti v. 2019 tehtyyn kuntalaisaloitteeseen (<https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/aloite/9951>) palvelusetelin käyttöön ottamisesta. Valmistelussa tuotiin ensin kielteinen vastausesitys, joka 24.2.2020 valtuustokokouksessa palautettiin valmisteluun selvityksessä olleiden kustannuksia koskevien laskuvirheiden vuoksi. Uuden valmistelun jälkeen kielteinen päätös vahvistettiin valtuustossa 31.8.2020. Perusteluna oli nykyjärjestelmän hyvä toimivuus ja palvelusetelijärjestelmän lisäkustannukset. Kuitenkin uudessa selvityksessä palvelusetelimallin ja käytössä olevan mallin kustannuseroa ei kyetty arvioimaan kuin summittaisesti (suuret vaihteluvälit) ja selvityksestä ei ilmennyt, miten palvelusetelimallin ja nykymallin 213 – 623€/kk/paikka keskimääräinen kustannusero oli laskettu.

Ehdotus ja perustelut

Muhoksen kokoomuksen valtuustoryhmä ehdottaa varhaiskasvatuksen palvelusetelin käyttöönottoa Muhoksen kunnassa 1.8.2022 alkaen. Palvelusetelin käyttöönotto sisällytetään Muhoksen kunnan vuoden 2022 talousarvioon.

Perusteluna esitämme seuraavaa:

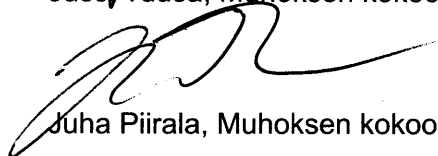
1. Palvelun tuottamisessa on otettava lähtökohdaksi lasten ja perheen etu. Lukuisat viestit perheiltä kertovat, että nykytilanteeseen ei olla tyytyväisiä ja perheiden valinnanvapautta halutaan nostettavaksi.

2. Tyytymättömyys varhaiskasvatuspalveluiden hoitopaikkojen saatavuuteen johtaa ja on jo johtanut kunnasta poismuuttoon sekä kuntaan muuttamisen peruuntumiseen.
3. Yksityiset palveluntuottajat kykenevät kuntaa joustavammin mukauttamaan toimintaansa tarpeisiin nähden. Muhoksen kunnan elinvoiman kannalta on erinomaista, jos kunnassa toimii myös varhaiskasvatussektorilla yksityisiä toimijoita.
4. Aiemmissa selvityksissä oli karkeita laskuvirheitä (1. selvitys > 235000 €/vuosi liian suuri kustannusero!) ja suurta epävarmuutta kustannuksista (2. selvitys, isot vaihteluvälit, laskutoimituksia ei näkyvillä). Joka tapauksessa näissä ei huomioitu kohdissa 2. ja 3. mainittujen positiivisen/negatiivisen nettomuuton epäsuoria vaikutuksia talouteen eikä elinkeinotoiminnan/sen puuttumisen aiheuttamia dynaamisia vaikutuksia. Kustannuksissa oli käytetty 1124,79 € kattohintaa, joka voisi olla alempikin. Perhe, joka saa kaikille sisaruksille paikan viipymättä samasta hoitopaikasta on todennäköisesti halukas maksamaan hieman korotettua omavastuuta.

Yhteenvedona, pidämme palvelunsetelin käyttöönottoa perusteltuna niin lasten, heidän perheidensä valinnanvapauden sekä kunnan veto-, pito- ja elinvoiman kehittämisessä.

Muhoksella 16.8.2021

Jussi Tuusa, Muhoksen kokoomuksen ja kristillisdemokraattien valtuustoryhmä

Juha Piirala, Muhoksen kokoomuksen ja kristillisdemokraattien valtuustoryhmä

3 muuta valtuutettua:

Paana Aho-Malmberg